

Prostovoljstvo

Likovni in literarni natečaj
11. festivala za tretje življenjsko
obdobje

KATALOG

PROSTOVOLJSTVO

Likovni in literarni natečaj

11. festivala za tretje življenjsko obdobje

Izdal in založil

Inštitut Hevrekal

Beethovnova 9, Ljubljana

Zanj

Andrej Jus

Urednica

Vida Bogataj

Fotografije likovnih del

Maj Kelenc

Oblikovanje

Hana Domijan

NATEČAJ

PROSTOVOLJSTVO

Likovni in literarni natečaj

11. festivala za tretje življenjsko obdobje

Organizator

Festival za tretje življenjsko obdobje

Kordinacija

Sanja Hadjur

Izbor likovnih del

Društvo upokojenih pedagoških delavcev Slovenije in Diana Šercer Stojanović

Izbor literarnih del

Društvo upokojenih pedagoških delavcev Slovenije

Postavitev razstave

Sanja Hadjur

SODELUJOČI VRTCI IN ŠOLE

Kranjski vrtci

Vrtci Občine Žalec

Vrtec Ciciban Ljubljana

Vrtec Črnuče

Vrtec Ig

Vrtec Jadvice Golež Maribor

Vrtec Ptuj

Vrtec Rogaška Slatina

Vrtec Slovenske Konjice

Vrtec Studenci Maribor

Vrtec Vodmat

Vrtec Vrhovci

VVZ Kekec Grosuplje

II. OŠ Celje

Dvojezična OŠ Dobrovnik

OŠ Antona Globočnika Postojna

OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova

OŠ Antona Martina Slomška

OŠ dr. Aleš Bebler

OŠ dr. Antona Debeljaka Loški Potok

OŠ Bakovci

OŠ Bojana Iliča

OŠ Braslovče

OŠ Brezovica pri Ljubljani

OŠ Cirila Kosmača Piran

OŠ Cvetka Golarja

OŠ Draga Bajca Vipava

OŠ Draga Kobala Maribor

OŠ Dragomelj

OŠ Drska

OŠ Franceta Bevka Ljubljana

OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

OŠ Hajdina

OŠ Ig

OŠ Ivanjkovci

OŠ Janka Modra

OŠ Ljudski vrt Ptuj

OŠ Loče

OŠ Louisa Adamiča Grosuplje

OŠ Mirana Jarca

OŠ I Murska Sobota

OŠ III Murska Sobota

OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik

OŠ n.h. Maksa Pečarja

OŠ Planina pri Sevnici

OŠ Polhov Gradec

OŠ Prebold

OŠ Preserje

OŠ Prule

OŠ Savo Kladnik Sevnica

OŠ Savsko naselje

OŠ Stična

OŠ Šentjanž pri Dravogradu

OŠ Toma Brejca

OŠ Venclja Perka Domžale

OŠ Vodmat

OŠ Vojnik

OŠ Vransko – Tabor

OŠ Vrhovci

VIZ II. OŠ Rogaška Slatina

VIZ OŠ Rogatec

Hana Lapornik, sodelovala kot posameznica

Natečaja se je udeležilo tudi po več enot istega vrtca oz. več podružnic iste šole. Na seznamu sodelujočih so navedene matične ustanove.

Osnovno vodilo festivala za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO) v letu 2011 je PRO-STOVOLJSTVO, ki naj bi izpolnjevalo skupno idejo in iskanje uspešnega medgeneracijskega sožitja. Zanimalo nas je, ali mladi in še mlajši rod razume to sociološko komponento bivanja. Zato smo, po ustaljenem načinu, povabili mlade ustvarjalce iz osnovnih šol in vrtcev, da so napisali in upodobili svoja vedenja in misli. Stokovna žirija, ki je bila letos v poudarjanju smisla medgeneracijskega sožitja izbrana iz starejše generacije – članov Društva upokojenih pedagoških delavcev Slovenije, je imela izredno težko delo izbrati najboljše med številnimi kvalitetnimi prispevki. Izbor je potekal v treh ravneh. Prvega so opravile komisije v sekcijah društva, drugega centralna komisija sekcije Ljubljana, ki je nadaljevala delo v tretjem izboru, skupaj s strokovnimi sodelavci. Željo po realni objektivnosti je dostikrat zameglila vznemirjenost ob prebiranju čudovitih otroških misli. Prepričani smo, da so vsi vključeni opravili lepo in koristno delo.

V letošnji likovni in literarni natečaj so se vključili otroci iz 15 vrtcev in 30 osnovnih šol – 526 otrok in 102 mentorja. Največ prispevkov – 572 likovnih in 79 literarnih – je bilo s področij izven večjih središč države. To kaže na veliko zavzetost tamkajšnjih učiteljev in vzgojiteljev, da so s svojim mentorstvom spodbudili najmlajše k razmišljanju o nosilni temi. Usmerjali so jih pri iskanju poti za konkretna spoznanja in sodelovanja, ustvarjanja zaupanja ter oblikovanja tako lepih misli in upodobljenih risb. Vredni so iskrene zahvale.

Rezultati prispevkov nas razveseljujejo, ker pričajo, da mladi niso ravnodušni do tistih, ki potrebujejo pomoč. Odgovorno razmišljajo, kaj je prostovoljstvo in kdo je lahko prostovoljec. Vedo, da prostovoljstvo ni samo »hoteti«, potrebno je poznavanje sveta, okolja, v katerem živimo, vedno pa v sožitju z vsemi generacijami. Presunljiva je njihova ugotovitev, da se prostovoljno delo ne more poplačati z denarjem, najlepše plačilo je beseda HVALA. Lepši bi bil svet, če bi znali bogatiti naše življenje s srčnostjo in željo pomagati vsem, ki so kakršne koli pomoči potrebni. Izpovedi v prispevkih nas opogumljajo v pričakovanju, da bo ta mladi rod uspel v ideji »LEPO JE, SKUPAJ SMO«, kot piše na reklamnih panojih.

Najlepše prispevke bomo častno nagradili na slavnostni prireditvi tega 11. festivala, vse ostale pa bomo na različne načine izpostavili in z njimi navduševali širšo javnost.

Nagrajena likovna dela

Nagrajeno:

„BABI, DEDI, ATI, MAMI, NEŽA IN JAZ GREMO SKUPAJ V HRIBE“

Nejc Ozvaldič, 6 let, Vrtci občine Žalec

IZ OCENE:

Risba je zelo dinamična, prikazuje „obdelane“ hribe in doline, s spontano logiko otroka 6 let. Objekti in figure so tipična izpoved otroka, neobremenjenega, brez vpliva vzgojitelja ali odrasle osebe. Kompozicija je uravnovešena. Slika sicer nakazuje sistem „pobarvanke“, toda osnovni princip ustvarjalnosti je jasno viden na vsaki ploskvi ali črtici.

„BABICA IN DEDEK MI POMAGATA PRI VOŽNJI S KOLESOM IN UPAM,
DA SE BOM KMALU NAUČIL“

Bor Knap, 5 let, VVZ Kekec Grosuplje

IZ OCENE:

Akvarelizirana risba spontanih figur in elementov dokazuje resen pristop pri ustvarjanju likovnega dela. Opazovanje oblik človeškega telesa je na sliki merodajni akcent.

„PROSTOVOLJSTVO“

Urška Klobučar, 7 let, OŠ Drska

IZ OCENE:

Likovno delo je spontano, s pravo „otroško ustvarjalnostjo“! Poenostavljene linije in forme so dokaz pristnosti. Kompozicijsko sicer ne ustreza povsem likovnim normam: motiv levega dela slike pretehta neposlikano desno stran, pa vendar ji daje akcent metulj, ki je barvno usklajen z rožico na obleki deklice.

„POVEZUJEMO SE“

Učenci 1. b OŠ Venclja Perka Domžale in oskrbovanci Doma upokojencev Domžale, 7–80 let

IZ OCENE:

Domiselna kompozicija in izvedba. Posamezni listi so sestavljeni v mozaik v obliki hiše. V likovnih delih je občutiti sproščenost, ne po „diktatu“ učitelja ali pedagoga. Raznovrstnost pristopa in različne tehnike so prikaz skrbne priprave učencev pri izpeljavi dane teme slikanja.

Žiga Benedik, 4 leta,
Vrtec Ciciban, Ljubljana

Ajda Zajec, 5 let,
VVZ Kekec, Grosuplje

Aljaž Dokl, 8 let,
OŠ Ljudski vrt, Ptuj

Ana Petrovac, 6 let,
Kranjski vrtci

Ana Vrca, 5 let,
Vrtec Jadvice Golež, Maribor

Andrej Kovač, 7 let,
OŠ Franceta Prešerna, Črenšovci

Andreja Tomažič, 8 let,
OŠ Draga Bajca, Vipava

Anže Šimenko, 6 let,
Vrtec Ptuj

Ema Pečkaj, 7 let,
OŠ Antona Martina Slomška, Vrhnika

Blaž Mandelc, 5 let,
Vrtci občine Žalec

David Pintarič, 7 let,
OŠ Vojnik

Ema Tkavc, 5 let,
OŠ Prebold

Eva Druzovič, 6 let,
Vrtec Ptuj

David Tuljak, 8 let,
OŠ Cirila Kosmača, Piran

Doroteja Margon, 7 let,
OŠ Cirila Kosmača, Piran

Eva Majcen, 7 let,
OŠ Vojnik

Hana Anzeljc, 5 let,
Vrtec pri OŠ dr. Antona Debeljaka,
Loški Potok

Neža Rihar, 7 let,
OŠ Polhov Gradec

Neža Trtnik, 7 let,
OŠ Cvetka Golarja, Gorenja vas

Toja Sedonja, 3 leta,
Vrtec Studentci, Maribor

Učenci 1.A razreda,
OŠ Prule, Ljubljana

Pia Bagari, 6 let,
OŠ Bakovci, Murska Sobota

Regina Laznik, 8 let,
OŠ Polhov Gradec

Nanca Govekar, 7 let,
OŠ Antona Martina Slomška, Vrhnika

Sara Rudl, 5 let,
Vrtec Jadvice Golež, Maribor

Tina Horvat, 9 let,
II. OŠ Celje

Val Kreča, 6 let,
OŠ Prebold

Vid Vozelj, 5 let,
Vrtci občine Žalec

Zala Katarinčič, 9 let,
OŠ Louisa Adamiča, Grosuplje

Zara Kostoski, 5 let,
Vrtec Vodmat, Ljubljana

Nagrajena literarna dela

Nagrajeno:

Erik Gostonj, 12 let, OŠ III Murska Sobota

„SE LAHKO IMENUJEM PROSTOVOLJEC?“

Pod besedo prostovoljstvo razumem pomoč starejšim, mladim in ljudem, ki jih je prizadela naravna ali katera koli druga nesreča.

Prostovoljstvo ni plačano z denarjem, ampak s tem, ko pomagamo nekomu izboljšati kvaliteto življenja. Prostovoljstvo ni samo to, da smo vključeni v dobrodelne ustanove. Preprosto lahko komu pomagamo doma: babici, dedku. Potem pobrišemo prah ali karkoli drugega. Mislim, da je v Sloveniji kar veliko prostovoljstva. To se je najbolj videlo lani, ko so Slovenijo prizadele poplave. Veliko ljudi je bilo v stiski. Tukaj se prostovoljstvo najbolj izkaže. Veliko prostovoljcev je nudilo pomoč, gasilci so reševali življenja in imetje. Prostovoljci so potem pomagali tudi pri obnovi stavb, ki so bile porušene. Menim, da se ob takih primerih prostovoljstvo res najbolj izkaže.

Tudi za ljudi imamo ustanove, v katerih se razvijajo različne oblike pomoči. Tista oblačila, ki jih ne rabimo več, lahko preprosto odnesemo na Rdeči križ ali na Karitas. Nekomu smo tako zagotovili obleko.

Pri nas so naredili raziskavo o prostovoljstvu. Veliko ljudi opravlja to plemenito poslanstvo. Zadnje čase se je številka precej zvišala. Prebral sem, da se okrog 200 000 oseb ukvarja z različnimi oblikami pomoči. Lahko je to tedenski obisk starostnikov v zavodu, ali obisk sosedu, ki rabi nekoga za klepet ob pitju kave.

Kaj pa v šoli? O tej temi se ne pogovarjamo prepogosto, saj nas okupira veliko drugih akcij in nalog.

Pa si v razredu med seboj pomagamo. Ker sem dober učenec, velikokrat priskočim na pomoč sošolcem, ki česa ne znajo. Meni je to v zabavo, ne vzame mi veliko časa, pa tudi sam ponovim snov. Mojemu sošolcu, ki je v stiski, da bo dobil slabo oceno, pa je to veliko olajšanje.

Se lahko imenujem prostovoljec? Mislim, da so to prvi koraki k temu delu, za katerega ne dobim plačila, dobim pa besedo hvala.

IZ OCENE:

Učenec je razmišljajoč, pozna in razume različna področja in oblike prostovoljstva. Tudi področja in razmere prostovoljstva pri nas mu niso neznane. Njegov besedni zaklad je bogat. Zaveda se in tudi ve, da je prostovoljstvo poplačano le z besedo „Hvala“ in ne z denarjem.

Nagrajeno:

Valentina Bek, 12 let, VIZ OŠ Rogatec

„SPOZNALA SEM STAREJŠO GOSPO“

Slišala sem za gospo, o kateri so govorili, da je popolnoma sama in da živi na koncu naše vasi, za gozdom, do koder ne vodi nobena cesta. V otroški radovednosti me je zanimalo, kakšna je, zato sem se nekega dne, ko sem se vračala iz šole, skrivaj odpravila k njej.

Ko sem prišla do dvorišča, sem jo zagledala. Bila je zgubana, s sivimi lasmi, spetimi v kite. Najprej sem se prestrašila, saj je bila videti zame neobičajno. Ko pa sem videla, da se muči pri hoji po stopnicah navzdol, sem ji šla pomagat. Sprva sva se le začudeno spogledali, nato pa me je vprašala, kaj želim. Odvrnila sem ji, da ji hočem pomagati, ona pa se je obrnila in molče odšla v hišo.

Med potjo domov sem premišljevala o njej in se spraševala, zakaj ni želela moje pomoči. Doma sem o tem povedala mami, ki mi je rekla, da mogoče pač takrat ni želela, da ji kdo pomaga. Naslednjega dne sem se odločila, da se bom sama prepričala, zato sem odšla spet naravnost do tiste hiške. Potrkala sem in odprla mi je. Ker nisem želela, da bi mi spet zaprla vrata, sem jo kar naravnost vprašala, zakaj me je zadnjič odslovila. Najprej me je mrko pogledala, nato pa le rekla, da zato, ker je mislila, da sem ena tistih, ki se radi norčujejo iz starejših ljudi. Zelo me je prizadelo. Ko sem ji razložila, da bi ji rada resnično pomagala, mi je to dovolila. Tako sva se počasi zblížali. Kmalu sem namesto nje pospravila posodo, zlikala oblačila in ji pomagala na vrtu saditi, vsak dan sem nahranila mačko. Nekoliko sem popravila tudi kletko za zajčke, ki jih je kupila in so bili njene najljubše živali.

Najino prijateljstvo se je stopnjevalo iz dneva v dan in gospa me je vzljubila. Pekla mi je odlične piškote, jaz pa sem ji pomagala in ji delala družbo.

IZ OCENE:

V prispevku je izražen odnos starejše gospe, ki je na začetku odbijajoč od deklice, obenem pa vztrajnost deklice, da bi ženi pomagala, ker je osamljena in oslabela. Sebičnost in nepriljudnost starke premagata dekličina vztrajnost in pripravljenost pomagati. Sporočilo: otroci, mladi niso brezbrizni do starejših, osamljenih ljudi.

Laura Krajnc, 15 let, VIZ II OŠ Rogaška Slatina

„ČE BI ZNALA“

Če bi znala, bi.

Če bi lahko, bi.

Če bi zmogla, bi.

Pobegnili bi iz te usrane luknje, od teh groznih ljudi, ki uživajo ob trpinčenju drugih. Skrila bi se pred resnico, ki se skriva pred poštenimi ljudmi. Ne, ne morem več. Zdaj zdaj se bom zlomila. Živim še samo od izprosjačenih kosov kruha. Z muko dvignem kozarec vode. Bojim se jokati, da ne bi izgubila vse tekočine, ki se pretaka po mojem telesu.

Sirotišnica. Kjer so melodije zlatega otroškega smeha le bežne misli, o katerih si niti ne drzneš misliti. Za otroke, kot sem jaz. Dom, v katerem ni lepo biti doma. Dom za sirote. Tudi jaz sem sirota. Mama in oče sta umrla, ko sem bila stara 5 let, v požaru, medtem ko sem počitnice preživljala pri babici. Nikoli mi niso povedali, kaj natančno se je zgodilo. Morda tudi nočem vedeti. Po njuni smrti sem nekaj let živela pri babici, nato pa je zbolela za rakom in ni bila več zmožna skrbeti zame. Pri dvanajstih sem izgubila še njo, drugih sorodnikov pa nisem imela, ali pa me niso hoteli, ali pa so bili doma nekje v Avstraliji. Mamina mama je bila edina, na katero sem se lahko zanašala, edina, ki ji je bilo mar. Res se je zavzemala zame. O mojih starših žal nimam več tako jasne predstave, ker sem bila še premajhna, da bi si jo ustvarila, ko sta umrla. O moji babici pa sem vedela vse, do pike na i natančno. Imela je prelep glas. Včasih mi je pela. Čeprav je bil od utrujene starosti že malce hrapav in tresoč, je pela tako žametne melodije, kot da bi žvrgolela pesmi rajskih ptic. Dišala je po travi, ki jo češe veter. Njene zgubane, a vendar zame najmehkejše roke, so mi vsak večer celile rane na duši. Pa sem kmalu izgubila še njo. Takrat se je zlomil še zadnji košček moje duše. Ostajajo boleči spomini. Ko mimo prileti jata ptic, ko kdo kosi travo ali me ošvrkne najmehkejša tkanina, jo občutim.

In tako sem pristala tu, kjer sem zdaj. Vse, kar imam, sem jaz. Spomini na preteklost in up na lepši jutri. Vem, da nisem bila edina, ki je trpela. Bili so še tudi drugi otroci, vendar nikoli nismo navezali stikov. Naše upanje je bil samo drobiž, ki so nam ga namenili dobri ljudje. Oni so bili naša lučka iz nebes, ki je prebodla oblake. Pa čeprav čisto majhna in tanka lučka. Bila je lučka.

Nekega večera pa mi je bilo dovolj. Sprva ni bilo slutiti nič groznega, nato pa smo otroci zaslišali glasno dretje v pritličju. Naš hišnik se je kot po navadi napil in s palico v

roki pregнал druge otroke s hodnika, potem pa se s težkimi, počasnimi, majjavimi koraki primajal k meni, ki sem od straha otrpnila. Gledal me je, kot bi mi hotel izsrkati vse življenje iz mojega krhkega telesa in vanj natlačiti strah. Molčal je, brez slabe vesti je začel udrihati po meni in se cediti od zadovoljstva. Grozni večer, ki je bil za domske otroke nekaj čisto običajnega, se je prelevil v mojo nočno moro, ki je kot debela skala potep-tala še tisto malo upanja na lepši jutri. Ko se je brezsrčnež od pijače zrušil na tla, kolikor je bil velik in debel, sem se s težavo odvlekla proti vratom in pobegnila. Tavalala sem po Ljubljani, nisem vedela, ne kam ne kod. Samo hodila sem in gledala svet, ki mi je bil poprej skoraj neznan. Bila je mrzla jesenska noč, zato sem se stisnila v kot pod smetiščnimi kantami in se pokrila s kartonom, ki je ležal tam poleg. Padajoči listi toplih barv so mi nežno božali obraz. Zazdelo se mi je, kot da mi s svojim šumenjem pojejo uspavanke.

Kot bi mignil, me je zbudilo nekakšno ropotanje. Odprla sem oči in zagledala prijazno starko, ki je v roki držala vrečo starega papirja. Gledala sem jo samo skozi eno oko, ker mi je sonce tako močno sijalo v obraz, da je bilo čutiti, kot da bi mi cvrl moje še nenaspane oči. Nisem vedela, koliko je ura, niti se s tem nisem obremenjevala. Nekaj časa me je stara gospa samo gledala, potem pa prišla za roko. Njena roka je bila mehka in zgubana, ravno tako kot babičina. Ker nisem vedela, kaj namerava, sem roko umaknila in jo nehote grdo brčnila, da ji je papir kar odfrčal po celem smetišču.

V srcu me je zbodlo, zato sem se spravila na noge in pobrala ves njen papir. Bila je videti presenečena, pa vendar tako mirna in mila hkrati. Še vedno me ni ogovorila, samo počasi in previdno je ponovno prišla moja roko. Tokrat je nisem umaknila, čeprav mi je srce divjalo kot noro. Nekaj časa me je držala, potem pa rekla:

»Dekletce, si se izgubilo?«

Previdno sem ji pokimala. Iz sebe nisem spravila niti besedice. Ko me je vprašala, če sem lačna, sem spet previdno pokimala. Nežno me je potegnila za roko in me začela voditi. Pomislila sem: »Zaupam ji. Slabše tako ali tako ne more biti. Kar bo, pa bo.«

Prispeli sva pred mavričen blok. Rdeč, z rumenimi polkni. Starka je počasi, s tresočim kazalcem pokazala na najbolj rumen balkon od vseh balkonov, obdan z najlepšimi rožami. Bile so tako lepe, da si si že od daleč predstavljal, kako dišijo. Vhodna vrata so se zaprla za nama. Počasi je stopicala po stopnicah. Zdelo se mi je, kot da bi se bala, da ne bi padla. S tresočimi, krhkimi koleno je komaj zmogla do tretjega nadstropja. Počasi, še vedno malo nezaupljivo, sem ji sledila. Iz torbice je izvlekla šop ključev. Vzela je prvega in z njim odklenila vrata. To je naredila tako, kot bi to že delala vsaj 20 let. Pozneje je povedala, da tukaj živi že več kot 25 let. Vstopila sem v stanovanje. Zadišalo je po domači jedi. Kot slike so se mi začeli vrteti spomini na kuhinje moje babice. Ja, natanko tako je dišalo. Po toplim nedeljskem kosilu. Po praženem krompirju, govedini iz juhe in

pravkar pečenem riževem narastku. V obraz mi je šinila toplota in čutila sem mravljinca v ličnicah in ob kotih ustnic. Ženica je pred mano postavila poln krožnik. S pogledom mi je prijazno nakazala, da je to zame. Usedla sem se za mizo in kolikor se da vljudno poskušala pojesti, vendar mi to ni uspelo. Cela sem bila popackana, mastna okoli ust, po mizi so bili vsepovsod koščki krompirja, še na čelu sem jih imela. Babi mi je govorila, da sem tak »mojster« pri obedih že, odkar pomni. Prijazna starka se je samo toplo nasmejala in mi pomežiknila, češ: »Pridna punca.«

Po nekaj prijaznih pogledih sva se že začeli prijetno pogovarjati. Nič ni silila vame. Imela sem občutek, da ji res lahko zaupam, zato sem ji povedala svojo zgodbo. Ko sem končala, sem začutila solze v njenih očeh. Svetile so se kot jutranja rosa. Zatrčila je, da bo storila zame in nas, ki se nam godijo grozote sirotišnice, vse, kar je v njenih močeh. Da mora svet izvedeti resnico. Sprejela me je kot svojo in me sčasoma neizmerno vzljubila. Dan za dnem, jutro za jutrom, ko se je za zavesami danilo, sem postajala srečnejša. Bila je mati mojih muz življenja, sreče in ponovnega upanja. Kar je obljubila, je tudi naredila.

Zdelo se mi je, da zna prižigati mavrico v temi. Bila je modra, kot da bi popila celo nebo. Življenja ni jemala kot premico, ampak ga je izoblikovala v mnogo spiral in vanj sadila rože. Njeno srce je bilo sladko in veselo ter niti kanček pokvarjeno. Na trenutke se mi je zazdelo, da je, kadar je naredila kakšno dobro delo, kar zacvetela. Kot prvi zvonček zgodaj spomladi. Ponosno, visoko, srečno. Kot sem cvetela jaz v zadnjem času. Na moj novi dom je vzšla svetloba. Takšna, o kateri si poprej nisem drznila niti upati.

Ni ostala samo pri besedah. S svojimi ovdovelimi prijateljicami je zbirala prostovoljne prispevke. Tudi sama sem jim priskočila na pomoč. V dveh letih smo zbrale deset tisoč evrov. Podarile smo jih sirotišnici. Kmalu so jo obnovili in priskrbeli sredstva za normalno bivanje otrok v njej. Zaposlili so tudi novo osebje.

Ko sem jih dopolnila sedemnajst, sem spet začela guliti šolske klopi. Malce pozno res, ampak sem se izšolala. Poiskala sem si službo in živela srečno povprečno življenje. Moja skrbnica mi je zapustila stanovanje. Lepšega doma si ne bi mogla želeti. Še zdaj ne vem, kaj bi brez nje. Kaj bi brez nje tisti otroci? Bila nam je kot nepremočljiv dežnik v močnem nalivu, ki nas je varoval pred grozotami sveta.

Pregovor pravi: »Denar je sveta vladar.« Prepričana sem, da to ne drži. Človek, ki je obseden z denarjem, ne more normalno živeti, ne more hrepeneti po ničemer lepem, razen po denarju. Res pa je, da če pa nimaš niti ficka, ti lahko trda prede, prav tako kot je meni, njim in mnogim. Tudi danes.

IZ OCENE:

Poleg vsebine, ki bralca prevzame, je prispevek prava mojstrovina z obilico resničnih, ustreznih metafor. Jezikovno je prispevek do potankosti izpiljen. Občudovanja vredna je tudi vsebina, ki je deloma fantazijska, v glavnem pa tudi osebno izpovedna, prav gotovo temelječa na lastni izkušnji. Sporočilnost prispevka je nevsiljiva. Na kratko bi temu lahko rekli: trpljenje pusti pečat na človeku, dobrotu premaga trpljenje. Dekletce v prispevku je dosti pretrpelo, ni pa izgubilo upanja in zaupanja v lepše življenje. Z opisom vseh teh tegob, ki človeka ne morejo pustiti hladnega, je zaključek optimističen. Učenki vse priznanje za vsebinsko bogat prispevek, še posebno priznanje za zelo izpiljeno jezikovno izražanje. Menimo, da bomo o deklici, ki je to napisala, še kdaj kaj vzpodbudnega prebrali.

Nagrajeno:

Sara Gavranič, 15 let, OŠ Antona Globočnika

„HVALEŽNE OČI“

»Pozdravljena, Tajda. Želela sem te le nekaj prositi oziroma vprašati. Veš, na našo šolo je prišla nova učenka iz Makedonije. Bolj slabo razume slovensko in naš šolski sistem ji povzroča velike težave. Ker ga ni vajena in še ne pozna nikogar pri nas, sem te želela prositi, ali bi bila pripravljena priskočiti na pomoč. Mogoče bi ji lahko kakšno urico po pouku malce razložila nerazumljivo snov ali kaj takega, glede na to, da si zelo vzorna učenka.«

»Arn...,« je bilo vse, kar sem v tistem trenutku lahko izjavila. Na kaj takega sploh nisem bila pripravljena. »Ja, kaj pa vem. Verjetno bi šlo. Razmisliti moram, kdaj imam čas,« sem nadaljevala. Po pogovoru s šolsko psihologinjo sem se obrnila in odkorakala. Verjetno sem tisti trenutek malce čudaško odreagirala. Hočem reči, saj ne, da ne bi rada pomagala, ampak kaj bom imela pa jaz od tega. O moj bog, kako sebično razmišljam! Zaradi tega sem bila jezna sama nase.

Naslednji dan sem se po pouku oglasila pri psihologinji in ji rekla, da bom z veseljem pomagala novi deklici. Z nasmehom na obrazu se mi je zahvalila, nato pa je odšla iskat dekle v razred. Bajje je pomembno, da se čim prej spoznava in začneva z delom, ker ji voda teče že globoko v grlo, kar se tiče šolske snovi. Po minuti čakanja sta vstopili v pisarno. Drobna deklica z dolgimi črnimi lasmi se mi je sramežljivo nasmehnila in me malce nerodno in čudno pozdravila. Vedela sem, da jezika še ne pozna dobro. Predstavila sem se ji in ji povedala, kdaj imam čas zanjo. Le pokimala mi je in v njenih očeh sem opazila veliko hvaležnost.

Čez teden dni sva se prvič dobili v učilnici zgodovine, saj je ta učilnica njena najljubša. Resnično nisem vedela, o čem naj bi se pogovarjala z njo. Začeli sva z matematiko. Trudila sem se, da bi ji čim bolj razumljivo razložila snov. Občutek sem imela, kot bi govorila kitajsko. Ne vem zakaj, ampak deklica, oziroma Merita, kot se mi je predstavila, je le začudeno in malce prestrašeno zijala vame. Občutek sem imela, kot bi se me bala. Morda ni razumela tega, da sem jaz tu zato, da ji pomagam in ji ne nameravam ničesar narediti. Pogledala sem jo in ji rekla, da sem njena prijateljica in ji želim le pomagati. Očitno je to razumela, ker me od takrat dalje ni več gledala s svojimi velikimi prestrašenimi očmi. Prvih nekaj tednov je bilo zelo neprijetnih. Ker se še nisva dobro poznali in nisva imeli o čem govoriti, so najine skupne urice potekale zelo uradno. Spregovorili sva le, ko je bilo nujno. No, seveda sem jaz malce več govorila kot ona, glede na to,

da sem ji razlagala šolsko snov in jo pripravljala na teste in podobno. S časom pa se je vse spremenilo. Po nekaj mesecih skupnega dela sva postali prijateljici. Nisva se več pogovarjali samo o šoli. Govorili sva o vseh stvareh, ki zanimajo dve najstnici. Zaupali sva si skrivnosti, si pravili šale in se zelo zabavali. Seveda pa tudi na delo nisva pozabili. Meritine ocene so bile sedaj veliko boljše. Jezika se je hitro naučila. Občasno sem zasledila drobne napakice v njenem govoru, vendar je naredila velik korak naprej. Kar malce ponosna sem bila nase in seveda tudi nanjo. Najina druženja so postala že vsakodnevno opravilo. Hodili sva celo skupaj na sprehode in se pogovarjali o vsem, kar nama je prišlo na misel. Res je postala moja dobra prijateljica. Uživala sem v najinih učnih urah in popoldanskih druženjih.

Nekega dne pa sem jo zaman čakala. Ni je bilo na učno uro. Povprašala sem njene sošolke, če jo je morda katera kje videla. Vse so odkimale. V šoli je bila, vendar po pouku ni prišla na dogovorjeno mesto. Razočarana sem gledala na uro in štela minute. »Že deset minut je ni,« sem glasno razmišljala. »Ah, mogoče mi je pa pozabila povedati, da danes ne bo mogla priti na uro, ker ima pomembne opravke. Gotovo bo imela za to dober razlog.« S to mislijo sem se odpravila domov. Ampak naslednji dan je tudi ni bilo. Niti naslednji, niti naslednji ... Tako je ni bilo cel teden. Njeni sošolci so mi povedali, da je v šolo hodila ves teden. Zakaj pa potem ni prišla na učne ure? Vse se mi je zdelo zaman. Ves trud in vse, kar sem vložila v to, da bi izboljšala njene ocene in znanje. Razočarana sem bila nad njo in najinim prijateljstvom. V tem času sva postali prijateljici, vendar se je to prijateljstvo porušilo v trenutku, ko je izdala moje zaupanje in izkoristila mojo dobro voljo za pomoč. Lahko bi mi vsaj povedala, da je ne bo. Saj bi razumela. Res je bilo to zelo nesramno od nje. Odločila sem se, da ji tega ne bom odpustila. Na mojo pomoč pa naj ne računa več. Žalostno sem odšla domov in po poti celo razmišljala, da bi jo poklicala. Ah, ne zasluži si tega. Če me ni mogla niti obvestiti, da je ne bo, ji tudi jaz ne bom telefonirala. Vse te dni sem jo zaman čakala, nje pa od nikoder. Zaloputnila sem vhodna vrata naše hiše in besno odkorakala mimo mame. »Hej, Tajda, kaj pa ti je? Poglej, na mizi je pošta zate,« je rekla mama v trenutku, ko sem že skoraj stekla po stopnicah v sobo. Obrnila sem se in z mize vzela ovojnico, na kateri je bilo z otroško pisavo zapisano moje ime. Zaprla sem se v sobo. Mučila me je radovednost. Le kdo neki mi je poslal pismo? Morda je pa razglednica. Hitro sem raztrgala ovojnico. Bilo je pismo. Začela sem brati.

Draga Tajda!

Verjetno si jezna name in prav imaš. Upam, da nisi še raztrgala mojega pisma. Morala bi ti povedati, da me ne bo. Veš, moj brat je hudo bolan. Ko se je igral

na igrišču v šoli, je padel in se poškodoval. Ker moja starša v službi nista mogla dobiti prostih dni, sem morala zanj poskrbeti jaz. Vem, da se to zelo čudno sliši, ampak jaz sem bila edina rešitev. Starša sta prihajala domov šele zvečer in jaz sem morala po šoli takoj domov in poskrbeti za brata. Želela sem ti sporočiti, pa sva se kot kaže vedno zgrešili. Upam, da mi boš lahko oprostila in da bova nadaljevali, ko bo bratu bolje. Rada bi, da veš, da si moja najboljša prijateljica. Zaradi tebe sem ponosna nase in na svoje delo. Res te imam rada. Hvala za vse, kar si storila zame.

Objem, Merita.

Ko sem prebrala pismo, mi je po licu stekla ogromna solza. Kako sem bila lahko tako krivična. Na kaj takega sploh nisem pomislila. Merita se je zelo potrudila, da je napisala to pismo. Vse je bilo napisano v pravilni slovenščini in to mi je dalo vedeti, da si je vzela veliko časa. Jaz pa sem jo tako obsojala. Oh, kako mi je bilo žal. Stekla sem v trgovino in kupila veliko škatlo čokoladnih bombonov ter ogromnega plišastega medvedka. Stekla sem proti Metkinem domu in pozvonila. Odprla mi je Merita. V njenih očeh sem videla, da je bila presenečena, ko me je zagledala, obenem pa je bila tudi zelo vesela. Oči so ji kar žarele. Podarila sem ji škatlo bombonov in povabila me je noter. V postelji je ležal njen bratec. Ubožčku sem podarila plišastega medvedka, ki se ga je zelo razveselil. Merita me je objela in se zahvalila. Vprašala sem jo, zakaj neki se zahvaljuje in odvrnila je, da za vse. Jaz pa sem se ji opravičila za vse in za to, ker sem jo po krivem obsojala. Poročila sem mi, je odlična ideja. Meriti sem predlagala, da bi ji vsak dan po pouku pomagala skrbeti za bratca. Obenem bi lahko še ponavljali šolsko snov in tako bi »ubili dve muhi na en mah«. Merita je bila navdušena nad idejo in tako je tudi bilo. Po pouku sem bila pri Meriti in njenemu bratcu. Kmalu si je bratec opomogel in Merita je spet normalno hodila na učne urice. Mislim, da naju je ta dogodek le še bolj povezal. Sedaj sva bili zares najboljši prijateljici. Vesela sem bila, da takrat nisem sebično odklonila psihologinjinje prošnje za pomoč, ker sedaj ne bi imela tako dobre prijateljice, kot je Merita.

Moram reči, da je prostovoljstvo ena zares lepa stvar. Več kot daš, več dobiš nazaj. Človek se dobro počuti, če lahko sočloveku nekaj nudi in mu nekaj da. Meriti nisem samo pomagala izboljšati ocen, ampak sem ji pomagala tudi v bolj pomembnih, življenjskih situacijah in prepričana sem, da bo tudi ona pomagala meni, ko jo bom potrebovala. Sicer je pa dovolj že to, da vidim nasmeh na njenem obrazu, ko me zagleda, in hvaležne oči, ki mi ves čas govorijo »hvala«.

IZ OCENE:

Jezikovno je naloga odlična, vrhunska. Prispevek je izraz zrele deklice, ki je pomagala učenki, ki ni iz našega jezikovnega območja, pri učenju. Ta pomoč je nesebična; včasih preraste tudi v sebičnost, nakar se zaplete v iskreno prijateljstvo. Zgodba ima sporočilno vrednost zlasti danes, ko se učenci večkrat obnašajo sebično in ljubosumno skrivajo svoje znanje, da bi bili čimbolj tekmovalni in manj tovariški. Prav gotovo pa večkrat sebičnost pri otroku vzpodbudijo tudi starši, češ brigaj se zase, naj te tisti slabši od tebe ne zanimajo. Zgodba je dobra, zrelo napisana, v njej pa so izraziti elementi prostovoljstva.

V predmestju nekega mesta je živela deklica Lucija. Bila je zelo prijazna in vsi so jo imeli radi.

»Dajmo, Lucija, pohitiva je,« nestrpno rekla Andreja in jo povlekla za rokav. »Samo še hipec,« je odvrnila Lucija in si nekaj zapisala na roko. Nato sta stekli proti šoli. Bili sta okregani, a Luciji se ni zdelo pomembno. Komaj je čakala, da zazvoni. Ko je zvonec le oznanil konec pouka, je stekla iz šole in se napotila proti modri stavbi nasproti šole. Vstopila je v oranžno pobarvan prostor, ki je bil najbrž sprejemnica. V kotu je bila miza, za katero je stala okrogla ženska mrkega obraza. Lucija jo je hotela nekaj vprašati, a je videla, da vneto telefonira, zato se je kar sama odpravila iskat direktorja. Našla je direktorico, ki je sedela v prostorni sobi z lepimi slikami.

»Dober dan. Želiš, mlada dama?« jo je nagovorila. »Dober dan, želim tudi jaz. Videla sem vaš razpis. Menda iščete nove strežnice in strežnike. Tu sem,« je odgovorila Lucija in se poskusila smehljati. »Ja, vidim. In sprašujem te, kaj želiš?« je odvrnila ženska in jo gledala izpod čela. »Saj sem že povedala. Sprejemam službo. Rada bi postala strežnica,« je odločno rekla Lucija. Direktorica jo je nekaj časa čudno gledala, nato je dejala: »Saj si vendar še deklica, niti petnajst let še nisi stara! Ne morem te vzeti v službo.« Lucija je zmedeno rekla: »Maja bom že štirinajst. Prosim, lepo prosim!« Tako milo jo je gledala, da je direktorica le popustila: »No, prav. Toda ne boš prava strežnica. Ukvarjala se boš samo z enim človekom, gospodom Brinom. Starec je že v letih in je zelo žalosten. Vesel bi bil družbe. Stanuje na koncu hodnika. Že danes greš lahko k njemu, vendar le za pol ure, potem moraš domov.« »Oh, hvala,« je vzkliknila Lucija in odšla iz pisarne.

Tiho je stopala po hodniku. Na koncu je res stanoval gospod Brin in Lucija je pogumno potrkala. Nihče ni odprl, zato je kar sama odprla vrata in vstopila. Znašla se je v majhni sobici s posteljo, omaro, televizijo in mizo. Ob oknu je v naslonjaču sedel siv mož in strmел skozi okno. »Dober dan, gospod Brin. Jaz sem Lucija, vaša nova prijateljica,« je veselo rekla in se nasmehnila. Tedaj se je gospod Brin obrnil. Bil je mrkega obraza s sivimi lasmi. Hitro je odvrnil: »Ne potrebujem prijateljev.« »Oh, seveda jih. Vsi jih potrebujemo,« je dejala Lucija. Nato je nadaljevala: »Kakšna se vam zdi soba?« »Ni mi všeč. Zakaj mora biti tako grozno bela? Raje bi imel modro, rumeno ali zeleno sobo,« je zagodrnjal starec. »Če bi prepleskala sobo, bi bili moj prijatelj?« se je pozanimala Lucija. »Kot da je to sploh mogoče. Bi videla,« je odgovoril in se zazibal. »Torej, se vidimo jutri!« je vzkliknila Lucija in odšla domov. Doma je o predlogu poročala očku in mami, pa sploh nista kazala navdušenja. »Tukaj torej ne morem iskati pomoči,« je na glas razmišljala. »Kaj pa

moj stric? On se ukvarja s takimi rečmi,« se je spomnila, poklicala strica in njena zamisel je napredovala.

Naslednji dan je vnovič komaj čakala, da zaključi s poukom. Pred šolo jo je že čakal stric in skupaj sta odšla v dom upokojevcev. Morala sta dobiti dovoljenje direktorice in to jima je z lahkoto uspelo. Tudi ona je bila navdušena, saj je vedela, da bi s tem gospodu Brinu naredila veselje. »Pridita v petek, ko gredo upokojevci na izlet. Ves dan jih ne bo in mislim, da bi bilo časa dovolj,« je zaključila direktorica in potem so se razšli. Lucija je kar cepetala z nogami, tako je bila nestrpna.

Končno je petek le prišel in po pouku je kar poletela v sobo gospoda Brina. Stric je delo odlično opravil. Sobo je prebarval tako, da si imel občutek, da stojiš na cvetočem travniku in ne v sobi. »Tako, drugo opravi ti,« je rekel stric in dal čopič Luciji. Narisala je cvetoča drevesa, pa račke ob ribniku. Na nebo je pripela puhaste oblačke in sonce. Dodala je še žuboreč potoček, kravice in gore v ozadju. Bilo je čudovito.

Ko so vse pospravili na svoje mesto, je prihupal avtobus, poln pojočih ljudi. Lucija je stekla po gospoda Brina, ga prijala za roko in odšla z njim do sobe. »Presenečenje imam,« je rekla in odprla vrata. Najprej je osupnil in stopil v sobo. Ni našel besed, zato je le vzdihoval in se obračal naokoli. Po licih so mu stekle solze sreče. »Nemogoče! Ti si čudežni otrok. Nihče še ni zame storil nekaj tako čudovitega. Saj me še niti ne poznaš, pa si se zame tako potrudila,« je zavzdihnil in objel Lucijo. Njegove lepe, olivno zelene oči so se svetile od veselja. »Rekli ste, da boste moj prijatelj, če to storim, in zares si želim vašega prijateljstva. Ampak nočem, da ste moj prijatelj samo zato, ker sem vam prepleskala sobo,« je navihano dejala. »Seveda ne. Nikogar nisem hotel zraven sebe, ker me nikoli nihče ni imel rad. Z mano ravnajo kot z nebogljenim dojenčkom in vsaka nova strežnica, ki pride, reče, da je moja nova prijateljica. Mislim sem, da si ena tistih. Sedaj pa, ko si zame storila nekaj tako plemenitega, si me prepričala,« je odvrnil. Lucija ga je prvič videla nasmejanega. Ko sta se spoprijateljila, ga je odpeljala k večerji. Potem sta se poslovila. Obljubila mu je, da spet pride, gospod Brin pa je srečen zaspal v svoji čudoviti sobi.

Potem je Lucija vsak dan obiskala gospoda Brina. Hodila sta v park in na sladolede, igrala človek ne jezi se in monopoli, ali pa mu je Lucija brala poezijo. In najpomembnejše, veliko sta se smejala. Direktorica je bila navdušena, saj še nikoli ni videla gospoda Brina tako srečnega.

Nekega dne, ko je Lucija po pouku spet prišla k gospodu Brinu na obisk, ga ni našla v sobi. Takoj je stekla k direktorici. »Kje je gospod Brin?« je razburjeno vprašala. »Pomiri se, dekle. Žal mi je, da ti moram to povedati, a v bolnišnici je. Prišlo je do zastoja srca. Pripravi se na vse mogoče, kajti v letih je že in sam Bog ve, kako bo to prenesel,« je precej žalostno odgovorila direktorica in pobožala Lucijo. A še preden bi lahko kar koli naredila,

je Lucija vsa solzna stekla ven. Tekla je in tekla vse do bolnišnice, ki je bila dve ulici stran. Vstopila je in odšla do recepcije. Tam je skoraj zavpila: »Povejte, povejte, prosim, kje je gospod Brin!« Receptorka jo je ob pogledu na solzne oči takoj spustila k njemu. Bil je ves bled, upadlih lic in bil je videti precej postaran. »Oh, gospod Brin, nikar mi ne umrite!« je zajokala Lucija in ga objela. »Veš, ljubica, vsak enkrat umre. Obljubim ti, da bom pazil nate od tam zgoraj. Hvala ti, da si bila ob meni in zaradi tebe je bilo teh nekaj mesecev vredno živeti,« je slabotno rekel in zaprl oči. Vse se je odvijalo zelo hitro in prizor je bil zelo žalosten. Gospod Brin je umrl. Lucija pa je jokala in jokala.

Pripravili so mu čudovit pogreb. Lucija je imela lep govor: „Gospod Brin je bil moj najboljši prijatelj, s katerim sem preživela najlepše trenutke svojega življenja. Prosim Boga, da mu nameni vse najlepše, saj je v mojem srcu, in verjamem, da tudi v vaših srcih, zasejal občutek sreče in prijateljstva. Imela ga bom v najlepšem spominu in za vedno bo v mojem srcu.“

Lucija ga je pogrešala, a bila je pomirjena, ker je vedela, da je umrl srečen. Ko je zrasla, je postala strežnica v modri stavbi zraven osnovne šole. Ker je naredila toliko dobrega, so dom poimenovali po njej, Lucijin dom. Bila je srečna, ker je lahko naredila dobro za druge in ker so se drugi zaradi nje počutili srečne. Kot babica je tudi ona odšla v dom za upokojence. Dodelili so ji zeleno sobo s kravicami, potočkom, drevesi in račkami. Po licu ji je spolzela solza sreče.

Lovro Bukovec, 10 let, OŠ Drska

„KO BOM VELIK, BOM PROSTOVOLJEC“

Prostovoljec pomeni biti nekdo, ki pomaga drugemu in za to dejanje ne dobi plačila. Za prostovoljca moram imeti naprej čas. Dobil ga bom bolj težko, ker so danes odrasli zelo zasedeni. A če se bom potrudil, mi lahko uspe vse.

Jaz osebno menim, da so trenutno potrebni pomoči na Japonskem in v Afriki. Afrika potrebuje pomoč zato, ker imajo predsedniki oziroma predstavniki držav preveč denarja, medtem ko ljudstvo nima nič. Ta položaj bi še posebej poudaril v Libiji, kjer je zaradi takega odnosa vlade izbruhnila vojna. Na Japonskem pa je razneslo jedrsko elektrarno in se je sevanje milijonkrat (v resnici se ne ve natančno za koliko) povečalo.

No, kako pa jim bom pomagal? Najraje bi tja odpotoval in s svojim znanjem pomagal odpraviti vse težave. Pomagal bi jim tudi z denarno pomočjo, ko bom v službi dobro zaslužil.

Ravnokar pa sem ugotovil, da se morem za prostovoljca še veliko naučiti.

Niko Veber, 14 let, OŠ Ivanjkovci
„POMAGAJMO S SRCEM“

Prostovoljci prijazni smo,
saj vsem radi pomagamo.
Marsikdo ne ve, kako to je,
če drugega razveseliš
in mu toplo besedo podariš.

Ko nekdo od sreče sije,
ko se nekemu solza vlije,
takrat se zaveš, kako krut je ta svet
in kako kratek ta naš let.

Življenje lepše je,
če v prsih bije ti srce.
In če se nasmejemo,
se s tem potolažimo.

Oh, kako lepo je,
če pokliče te srce
in povabi te, da
postaneš prostovoljec tudi ti
in pomagaš razveseliti mnogo ljudi.

Manja Renko, 15 let, OŠ Sava Kladnika
„PROSTOVOLJSTVO“

Leto prostovoljstva je.
Zato zberimo moči
in pomagajmo si.
Skupaj lahko se igramo,
zabavamo in poklepetamo.

V dom za ostarele
bom odšla
in se malo s
starejšimi pogovarjala.
Skupaj popoldne
bomo preživeli
in se super imeli.
Nato domov bom odhitela
in še stari gospe
vrečke prijela,
ji cesto prečkat pomagala
in se ji široko nasmejala.

Naslenji dan bom
v šoli pripovedovala
in sošolkam predlog dala,
da dobro delo naredijo
in nekemu v srcu
srečo in ljubezen
vzbudijo.

Teja Kosi, 14 let, OŠ Ivanjkovci
„POKAŽI, DA IMAŠ SRCE“

Čas, v katerem živimo, je poln raznih stereotipov, diskriminacije in raznih negativnih stvari. Težava je, da ni čas takšen, temveč ljudje. Že ko greš po mestu, slišiš ljudi, ki govorijo: »Glej, kakšen je tisti!« »Kaj pa ima tisti oblečeno?« »A veš, kaj pa je ta storil!« Nihče se nikdar ne vpraša, kako pa se ta počuti, kaj bi lahko storil, da bi mu izboljšal dan ali pa enostavno človeku ob sebi ponudil pomoč. Vsi jo namreč kdaj potrebujemo – eni sedaj, nekateri pozneje, eni pogosteje, drugi redkokdaj. Smo dovolj humani, prijazni, »sočloveški«? Ali smo že pozabili na toplo željo in stisk roke, navaden pogovor in prijazno besedo?

Včasih pride priložnost, da bi z lahkoto nekoga osrečili. Ko te nekdo prosi za drobiž, ne pozabi, da medtem ko ti ponoči mirno spiš v topli postelji, on ne more zatisniti očesa. Človek naj ne bo le objekt, stvar, predmet v tvojih očeh. Za preveč ljudi gre, zato ne bodi kot človek ob tebi in ponudi pomoč. Ne bodi kot drugi, zato pomagaj, izboljšaj, imej dvojno srce. Ob božiču in podobnih praznikih pomisli na tiste, ki te sreče nimajo. Prav tako nimajo posebne želje. Želijo si le najosnovnejše stvari, ki so tebi že od nekdaj dane – dom, topel obrok ter morda nekoga ob sebi. Zadnja želja še je najpogostejša. Za izpolnitev sploh ni potreben denar. Potrebno je srce – pokaži, da ga imaš.

Prostovoljstvo pomeni, da nekaj počneš prosto in voljno. Ne prejemaš plačila in to ni tvoja služba, da bi se moral potruditi ali kaj podobnega. Vse delaš zato, ker enostavno želiš in to delaš z nasmehom. Nekaj prostovoljnega lahko storiš na vsakem koraku – obišči starejšo sosedo, obišči v domu ostarelih starejšega gospoda ali invalidno osebo, pomagaj sošolcu pri učenju, posodi šestilo, pozdravi brezdomca in se z njim pogovori, prispevaj enkrat mesečno denar za otroke v Afriki, zjutraj se nasmehni mimoidočim. Idej je seveda še veliko več, zato ne odlašaj in začni. Prispevaj nekaj za boljši svet. Zavedati se moraš, da ti je vsaka oseba, ki ji pomagaš, hvaležna in bo nekoč morda pomagala tebi. Nekega dne ti bo vrnila nasmeh, te pozdravila in storila vse, kar si ti njej. Morda boš ti nekega dne potreboval pomoč, ko boš bolan, osamljen ali enostavno slabe volje, brez denarja in v stiski. S pomočjo boš dodal le še kapljico v morje. Ampak ne pozabi, to kapljico boš prispeval ti.

Pozanimaj se o prostovoljstvu v svoji bližnji okolici in se vključi med prostovoljce. Najlaže se je priključiti v šoli, kar pa ni izgovor zate, če jih na vaši šoli ni, saj jih je še veliko na drugih mestih. Lahko si prvi, ki začneš z velikim projektom in končaš, kot mi na naši šoli, na sprejemu pri predsedniku, gospodu Danilu Túrku, in njegovi soprogi, Barbari Miklič Túrku. Poišči si mentorja in morda koga, ki si želi enako kot ti. Navajena sem že

obiskati starejšo gospo v domu starejših občanov v Ormožu vsak petek popoldan, se z njo pogovarjati, ali obiskati katero drugo osebo na domu. Čez čas se bodo razvile še druge stvari. Na primer, pred kratkim smo na naši šoli imeli kulturni dan »Vidkova srajčica«, na katerem smo se učenci od 1. do 9. razreda družili s starejšimi, ti pa so nas ob tem veliko naučili. Vsak posameznik lahko odloča o svojem načinu življenja. Spusti pomoči potrebne v svoje srce. Ob tem ne boš trpel. Ni lepšega občutka, kot nasmeh na obrazu 90-letne gospe, ki je prej jokala od bolečin. Tako je vsaj za tistih 60 minut pozabila na trpljenje in bolečino. In to zaradi mene. Enako lahko storiš ti. Veliko je takih, ki ne potrebujejo ničesar, razen nekoga za pogovor, nekoga, ki ga zna potolažiti. Ob tem se boš zaljubil v celoten svet, naravo in vse soljudi. Spoznal boš, kakšno moč imaš zaradi sposobnosti tople, prijazne komunikacije. Ko so ljudje na kolenih, jih ne pohodi, temveč jih dvigni in hodi ob njih. Spoznala sem, da je čisto lahko. Ne oziraj se na druge, temveč ponudi roko. Včasih dobesedno.

Kdo sem? Kdo sploh smo vsi? Najbrž samo rože, ki so danes tu, jutri pa jih več ni. Plapolaš v vetru, nato te zalije morje. Ko nekdo pada, ga ujemi. Morda boš »padajoči« naslednjič ti.

Zapleši v življenje, ampak ob tem ne bodi sebičen – pomisli na druge, ki te sreče nimajo, in stori vse, kar je v tvoji moči, da to spremeniš. Svoje veselje deli z drugimi, saj se bo s tem pomnožilo. Imej voljo in bodi voljan pomagati. Pokaži, da imaš srce, in ponudi roko. Jaz sem jo, sedaj si na vrsti ti.

Jaz zate,
ti zame.

Vzajemna, divz., Vošnjakova 2, Ljubljana
Vsa zavarovanja se sklepajo po veljavni zakonodaji Vzajemne, divz.

IZKORISTITE **10%**
POPUST DO 30. 9. 2011

VZAJEMKO
VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

NOVOST
PRI VZAJEMNI

Nezgodno zavarovanje

**vzajemna
nezgode**

Nezgodno zavarovanje za otroke in mladino,
z možnostjo izbire dodatnih zdravstvenih
kritij.

Nesreča nikoli ne počiva.

Za otroke je življenje ena sama igra.
Opremite jih s pravim zavarovanjem za
njihove dogodivščine.

**Samo pri Vzajemni nudimo poleg nezgodnih
tudi edinstvena zdravstvena kritja** (težje
bolezni, težje operacije v tujini, zlomi kosti,
izpahi, težje opekline)!

Prepričajte se v ugodne premije na www.vzajemna.si.

VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

Skleni zavarovanje

www.vzajemna.si

080 2060

11. Festival za tretje življenjsko obdobje

Cankarjev dom, Ljubljana
27. - 29. september 2011.

IZVAJALEC

Programski svet Festivala za tretje življenjsko obdobje

PARTNERJI

Cankarjev dom

Mestna občina Ljubljana

Socialna zbornica Slovenije

Združenje seniorjev Slovenije

Zveza ljudskih univerz Slovenije

Zveza kulturnih društev Ljubljana

Zveza društvenih organizacij Slovenije

Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije

Društvo upokojenih pedagoških delavcev Slovenije

POKROVITELJI PRIREDITVE

Državni svet Republike Slovenije

Ministrstvo za zdravje

Ministrstvo za obrambo

Ministrstvo za kulturo

Ministrstvo za javno upravo

Ministrstvo za šolstvo in šport

Ministrstvo za okolje in prostor

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko

www.f3ZO.si

Za strpno in socialno sožitje vseh generacij!